

**TORFAEN
COUNTY
BOROUGH**

**BWRDEISTREF
SIROL
TORFAEN**

Adroddiad Craffu Blynyddol 2023-24

Mai 2023 – Mai 2024

**Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg
This document is available in English**

Cynnwys

01. Cyflwyniad

Crynodeb o'r flwyddyn
mewn crynodeb a throsolwg
o'r swyddogaeth graffu yn
Nhorfaen

T 3

02. Craffu Torfaen mewn Rhifau

Crynodeb o berfformiad
craffu yn 2023-24

T 4-6

03. Datblygiadau yn ystod 2023/24

Datblygiadau allweddol a
gyflwynwyd yn 2023/24 i wella a
chryfhau prosesau i sicrhau
craffu effeithiol

T 7 - 12

04. Crynodebau Pwyllgorau Unigol

Crynodeb o'r gweithgarwch
craffu a wnaed gan bob un o'r
pwyllgorau craffu yn 2023/24

T 13 - 31

05. Datblygiadau yn y Dyfodol 2024/25

Camau a gweithgareddau i
wella ein prosesau craffu yn
2024/25

T 32

Cyflwyniad

Croeso.....

....i adroddiad blynyddol Cyngor Torfaen o'i swyddogaeth drosolwg a chraffu

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi trosolwg o weithgarwch craffu a wneir gan bum pwyllgor craffu'r Cyngor. Mae'n darparu asesiad o effeithiolrwydd craffu yn 2023/2024 ac yn nodi meysydd i'w datblygu ymhellach yn 2024/25.

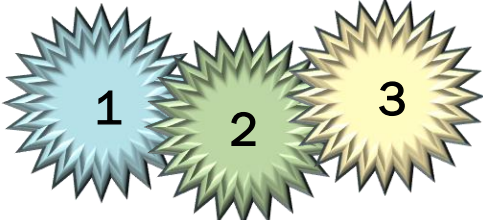
Mae Gweithgor y Cyngor yn cynnwys 8 Cynghorydd (y cyfeirir atynt gyda'i gilydd fel 'y Cabinet'). Mae'r 32 arall o'r 40 cynghorydd yn eistedd ar un pwyllgor craffu neu fwy yn unol ag ystyriaethau cydbwysedd gwleidyddol. Eu pwrpas yw dwyn y Gweithgor i gyfrif, rhoi sylwadau ar gynigion cyn gwneud penderfyniadau, cael mewnbwn i ddatblygiad polisi a monitro perfformiad yn erbyn blaenoriaethau'r cynllun sirol. Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â'r prif bynciau y craffwyd arnynt yn ystod 2023/24, gan fanylu ar ganlyniadau'r gwaith hwn a disgrifio cynlluniau ar gyfer gwella neu ddatblygu yn y dyfodol.

Yn 2023/24, roedd gan y Cyngor 5 pwyllgor craffu; Pwyllgor TaCh Cymunedau Iachach, Pwyllgor TaCh Addysg, Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus, Pwyllgor TaCh Cymunedau Glanach a Phwyllgor TaCh Adnoddau Trawsbynciol a Busnes.

Mae craffu yn fwyaf effeithiol pan fydd aelodau'n gweithio fel tîm. Hoffem ddiolch i'r holl aelodau craffu am eu gwaith a'u hymroddiad yn ystod y flwyddyn. Rydym hefyd yn ddiolchgar iawn i drigolion Torfaen, defnyddwyr gwasanaeth, Aelodau'r Cabinet, asiantaethau partner a swyddogion perthnasol sy'n ein cefnogi i geisio sicrhau ein bod yn cyflawni ein nod.

Cadeiryddion craffu 2023-24

Craffu mewn Rhifau

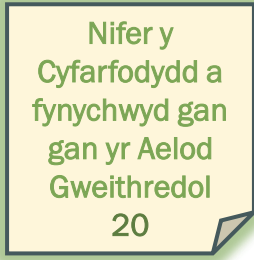
Faint o Graffu Gwnaethom Ni?

Ym mis Gorffennaf 2023 gwelwyd dechrau blwyddyn graffu brysur iawn gyda phob pwyllgor trosolwg a chraffu yn cynnal eu sesiynau gweledigaeth ar gyfer blwyddyn 2023/24. Yn ystod y sesiynau hyn, cyfarfu'r aelodau â'r Aelodau Gweithredol a'r Cyfarwyddwyr Strategol sy'n adrodd i'r pwyllgorau unigol a thrafodon nhw'r materion perthnasol ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod ac sy'n berthnasol i'r pwyllgor penodol hwnnw. Yn dilyn trafodaeth fe wnaeth pob pwyllgor flaenoriaethu eu basged o eitemau ar gyfer gweithgarwch craffu yn y flwyddyn i ddod. Yn cynnwys y sesiynau hyn, cynhaliwyd 30 o gyfarfodydd craffu hyd at fis Mai 2024, cynnydd o 4 cyfarfod ar ben yr hyn a gynhaliwyd yn 2022/23. Cynhaliwyd sesiwn cyn yr agenda ar gyfer pob cyfarfod lle penderfynodd yr holl aelodau'r pwyllgor ac aelodau chyfetholedig strategaeth holi ar gyfer y cyfarfod. Mae'r dewis parhaus am agendâu "eitem sengl" i'r holl gyfarfodydd pwyllgor trosolwg a chraffu wedi sicrhau y cwblheir heriau manwl ar gyfer pob eitem dan drafodaeth a bod argymhellion clir, ystyrlon yn cael eu gwneud i'r Aelodau Gweithredol a Chyfarwyddwyr Strategol perthnasol.

Lle bo'n briodol, mae aelodau craffu wedi mabwysiadu dulliau gweithio llai ffurfiol i lywio ac ehangu safbwynt eu gwaith. Mae hyn wedi cynnwys cynnal ymweliadau. Ar draws y 5 pwyllgor craffu, yn 2023/24, cynhaliwyd 11 ymweliad a oedd yn gynnydd sylweddol o 2 ymweliad yn 2023/24. Mae'r ymweliadau hyn wedi cynnwys Canolfan Arloesi Springboard, y Settlement, Pont-y-pŵl, pob mynwent yn y fwrdeistref, Able Social Enterprise a sawl ysgol. Mae adborth gan aelodau wedi nodi bod ymweliadau wedi cyfrannu'n sylweddol at graffu effeithiol lle bo'n briodol.

Yn dilyn pob cylch o gyfarfodydd pwyllgorau, mae'r Tîm Cymorth Craffu yn cwrdd â'r 5 Cadeirydd i fyfyrio ar y cylch blaenorol a chynllunio ar gyfer y rownd nesaf o gyfarfodydd. Fel rhan o'r trafodaethau hyn ac i gryfhau'r berthynas rhwng craffu a'r Gweithgor, cytunwyd y byddai Aelodau Gweithredol yn cael eu gwahodd i bob cyfarfod craffu yn hytrach nag ar sail gwahoddiad drwy adroddiad fel y mabwysiadwyd yn flaenorol. Cafwyd 23 ymddangosiad gan Aelodau Gweithredol mewn 20 cyfarfod yn 2023-24 (lle cawsant eu gwahodd). Gyda blaenoriaeth hefyd yn dal i ganolbwyntio ar fynd i'r afael ag argymhellion Estyn, mae'r Pwyllgor Addysg yn parhau i dderbyn sesiynau briffio rheolaidd gan yr Aelod Gweithredol dros Blant, Teuluoedd ac Addysg gyda 4 cyfarfod yn 2023/24.

Mae'n bwysig bod unrhyw weithgarwch craffu yn cael effaith ac felly yn ystod y broses o raglennu gwaith, a thrwy gydol y flwyddyn, ystyriwyd bod sawl eitem o bwys i aelodau, ond gan y byddent yn ffurfio gwybodaeth ddiweddaraf yn hytrach na gweithgarwch craffu effeithiol, cyfeiriwyd yr eitemau hyn at lwybr mwy priodol Seminarau Aelodau. Yn 2023/24, cynhaliwyd 9 Seminar Aelod o ganlyniad i atgyfeiriad craffu.

Faint o ymgysylltiad a gyflawnwyd gan graffu?

	2023-24	2022-23	2021-22
Cyfartaledd Presenoldeb Aelodau mewn Cyfarfodydd Craffu	68%	77.5%	74%
Nifer y gwahoddedigion yn mynychu/cyfrannu	54	21	(Heb eu cyfrif)
Nifer a wylodd gweddarllodiadau	2059	1086	256
Nifer y Sylwadau Cyhoeddus	163	(Heb eu cyfrif)	(Heb eu cyfrif)

Mae cyfradd presenoldeb cynghorwyr yn mesur agwedd bwysig ar effeithiolrwydd gan ei bod yn adlewyrchu ymgysylltiad cynghorwyr yn y broses graffu. Ffigwr presenoldeb 2023/24 yw 68% ar gyfer pob pwyllgor, sy'n sylweddol is na ffigwr y llynedd, sef 77.5%. (Mae presenoldeb pwyllgorau craffu unigol ac aelodau yn cael eu gosod yn fanwl yn nes ymlaen yn yr adroddiad yma.) O ganlyniad i fonitro parhaus ar bresenoldeb a nodi gostyngiad mewn presenoldeb yn ystod y flwyddyn, cynhaliwyd gweithdy Aelodau ar 19^{eg} Chwefror 2024 i edrych ar sut y gallwn gefnogi cryfhau ein prosesau democrataidd, ac yn rhan allweddol o hyn oedd ffyrdd i wella presenoldeb mewn cyfarfodydd. O ganlyniad, bydd cynnig amser cyfarfod newydd yn dod i rym ym mlwyddyn graffu 2024-25.

Cyfanswm y niferoedd oedd yn gwylio gweddarllodiadau y pwyllgorau craffu yn 2023-24 oedd 2059, bron ddwywaith y 1086 a gafwyd yn 2022-23 a 10 gwaith cymaint â'r 256 a gofnodwyd yn 2021-22. Y nifer ar gyfartaledd ar gyfer pob cyfarfod (a oedd yn cael eu gweddarlledu'n fyw) oedd 69. Cafwyd 139 yn gwylio cyfarfod y Pwyllgor TaCh Cymunedau Iachach ar 9^{fed} Tachwedd 2023 oedd yn edrych ar y Gwasanaethau Oedolion yn symud i ddull Ailalluogi Integredig gyda 119 yn gwylio cyfarfod y Pwyllgor TaCh Trawsbynciol ar 10 Hydref a oedd yn ystyried yr Argyfwng Newid Hinsawdd a Natur ac 113 yn gwylio cyfarfod ar 14 Tachwedd 2023 oedd yn craffu ar Amcangyfrifon Refeniw Cychwynnol 2024/25. Mae'r ffigurau hyn yn dangos yn glir cynnydd mewn ymgysylltiad cyhoeddus yn y broses graffu ac yn ategu nod pwyllgorau craffu i adolygu eitemau lle gellir dangos effaith, ac sydd o bwys i breswylwyr.

Mae defnyddio cyfryngau cymdeithasol i ddeall barn trigolion, siarad ag arbenigwyr a rhanddeiliaid perthnasol yn bersonol a thrwy ddulliau ar-lein a chynnal gwaith ymchwil ac adolygu manwl, i gyd wedi cyfrannu at helpu aelodau i ehangu eu gwybodaeth am y materion sy'n destun craffu. Mae pwyllgorau hefyd wedi gwahodd tystion / gwahoddedigion allanol i'w cyfarfodydd yn rheolaidd er mwyn helpu i ehangu eu gwybodaeth o'r mater dan sylw. Mae hyn wedi cynnwys cyfranogiad Aelodau Gweithredol, Cyfarwyddwyr Strategol, Penaethiaid Gwasanaeth a swyddogion yn y gwasanaethau, darparwyr gwasanaethau a defnyddwyr gwasanaethau, rheoleiddwyr allanol, a chyrrff proffesiynol eraill. Mae'r gwahoddedigion sy'n ymwneud â chraffu dros y flwyddyn ddiwethaf wedi cynnwys cynrychiolwyr o Bron Afon, Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru, Heddlu Gwent, Penaethiaid, perchnogion busnesau lleol, Cynghrair Gwirfoddol Torfaen (TVA) a rheolwyr mentrau cymdeithasol.

Pa effaith gafodd craffu?

	2023-24	2022-23	2021-22
Nifer yr Argymhellion a wnaed	159	152	111
Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd	79% (n.126)	84% (n.128)	58% (n.64)
Nifer yr argymhellion a nodwyd i'w hystyried ymhellach	17% (n.26)	12% (n.18)	36% (n.40)
Nifer yr argymhellion a wrthodwyd	4% (n.7)	4% (n.6)	6% (n.7)

Mae aelodau'r pwyllgor yn gwneud argymhellion ar gyfer gwella, gan adlewyrchu trafodaethau mewn cyfarfodydd pwyllgorau sy'n gofyn am ymateb amserol gan yr Aelod Gweithredol/Cyfarwyddwr Strategol. Mae'r gyfradd o dderbyn argymhellion gan Aelodau Gweithredol yn dangos yn dda a yw craffu yn gwneud argymhellion cryf, yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn.

Manylir ar ddadansoddiad fesul pwyllgor yn yr adran bwyllgorau isod. Mae canran yr argymhellion a dderbynnir i lawr o 84% yn 2022-23 i 79% yn 2023-24, gyda nifer yr argymhellion a nodwyd i'w hystyried i fyny o 12% i 17% a'r nifer a wrthodwyd yn aros ar 4% isel. Mae'r canlyniadau hyn yn parhau i ddangos bod aelodau'n gwneud argymhellion effeithiol ac effeithiol.

Bob blwyddyn, mae pob pwyllgor yn derbyn adroddiad Diweddariad ar Argymhellion, sy'n myfyrio ar yr argymhellion a wnaed yn ystod y flwyddyn, gan benderfynu a gyflawnwyd effaith arfaethedig gweithgarwch craffu ac yn mesur i ba raddau y gweithredwyd argymhellion a dderbyniwyd.

Yn ystod 2023/24 rhoddodd y Pwyllgor TaCh Cymunedau Iachach a'r Pwyllgor TaCh Adnoddau Trawsbynciol a Busnes dro ar fod swyddogion yn aros yn y cyfarfod pan luniwyd argymhellion. Gweithiodd hyn yn dda ar gyfer yr eitemau a oedd yn cael eu hystyried, a byddwn yn ceisio cyflwyno'r drefn hon ymhellach yn 2024/25 lle mae gweithgarwch craffu'n briodol a lle mae aelodau'n cytuno y byddai'n fuddiol. Hefyd, gyda hyfforddiant parhaus, datblygiad a phrofiad, ein nod yw sicrhau bod pob gweithgaredd craffu yn arwain at argymhellion SMART (Penodol, Mesuradwy, Cyraeddadwy, Realistig, Amserol), effeithiol.

Datblygiadau a gyflenwyd yn ystod y flwyddyn...

Mae ein dull o ymdrin â throsolwg a chraffu wedi parhau i addasu ac ymdrechu i wella yn ystod 2023-24

Hunanarfarnu

Cynhaliwyd cyfarfodydd anffurfiol gyda'r holl Gadeiryddion Craffu trwy Microsoft Teams, i ystyried a hunanwerthuso perfformiad pob pwyllgor, i ystyried unrhyw faterion sydd wedi codi yn ystod y broses graffu neu'r cyfarfodydd ac i drafod cynigion ar gyfer gwella/datblygu.

Y llynedd, gweithredon ni system o ddefnyddio arolwg ôl-graffu a e-bostiwyd at holl aelodau'r pwyllgor, swyddogion adrodd a gwahoddedigion. Yn anffodus, gostyngodd lefelau ymateb, ac felly cyflwynon ni sesiynau hunanasesu cyfarfod ar ôl craffu. Cynhelir yr adolygiadau hyn yn syth ar ôl y cyfarfod gyda'r holl aelodau sy'n dal i fod yn bresennol. Gofynnir cyfres o gwestiynau i'r Aelodau i benderfynu a oedd ganddynt y wybodaeth briodol i baratoi ar gyfer cyfarfod, i gynnal y gweithgaredd craffu penodol ac adolygu llwyddiant y pwyllgor o gyflawni canlyniadau effeithiol ac effeithiol.

Anfonwyd arolwg e-bost at swyddogion a gwahoddedigion o hyd, fodd bynnag, mae'r ymatebion i'r rhain wedi bod yn isel iawn ac mae ein cynigion i fynd i'r afael â hyn yn ystod y flwyddyn sydd i ddod wedi'u nodi yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Mae canlyniadau'r arolygon hyn yn cael eu bwydo i mewn ac yn cael eu monitro'n rheolaidd fel rhan o'n gwaith monitro perfformiad cynllunio gwasanaethau er mwyn gwneud newidiadau amserol neu fynd i'r afael â materion penodol.

Mae canlyniadau'r arolwg Craffu Blynnyddol yn cael eu hadrodd yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Adroddiad Cynllun Gwasanaeth

Mae Cynlluniau Gwasanaeth y Cyngor yn cryfhau atebolrwydd, tryloywder a pherchnogaeth, gan fod pob gweithgaredd yn rhoi manylion pwy fydd yn eu cyflawni, erbyn pryd, a pha ganlyniad y gellir ei ddisgwyl. Trwy ddiweddariadau ac adroddiadau rheolaidd, gellir dangos pa mor llwyddiannus yr ydym wedi bod yn cyflawni ein dyheadau ac, os oes angen, nodi a oes angen gweithredu i newid y ffordd y mae pethau'n cael eu gwneud.

Mae'r Tîm Cymorth Craffu yn diweddarau ac yn cyfrannu at gynllun gwasanaeth y Gwasanaeth Busnes a Democrataidd yn fisol, gan gynnwys gweithgareddau; busnes yn ôl yr arfer (gweithgareddau o ddydd i ddydd gwasanaeth), gweithgareddau newid (datblygiadau gwasanaeth) a mesurau, fel y gallwn fonitro ein cynnydd yn erbyn ein targedau i ddangos pa mor llwyddiannus yr ydym wedi bod wrth gyflawni proses graffu effeithiol.

Arolwg Blynyddol 2023-24

Pob blwyddyn, mae'r Tîm Cymorth Craffu'n cynnal Arolwg Craffu Aelodau er mwyn canfod barn aelodau am y gefnogaeth y maen nhw'n ei derbyn er mwyn cyflawni eu rolau, am y broses graffu, ac am effaith a chanlyniadau gweithgareddau craffu. Mae canfyddiadau allweddol arolwg 2023-24 wedi'u nodi isod:

Agweddau Cadarnhaol:

- Mae 93.8 o aelodau'n teimlo'n barod neu'n barod iawn i gynnal gwaith craffu, gwelliant ar 90% yn 2022-23
- Ymatebodd 100% o'r aelodau eu bod yn cael cefnogaeth dda i lawn heb unrhyw aelodau yn ymateb nad oeddent yn cael eu cefnogi'n ddigonol.
- Mae 92.9% o aelodau'n credu bod y broses weledigaeth yn arwain at bwyllgorau craffu sy'n ystyried y materion cywir, i fyny o 72.2% yn 2022-23
- Mae 86.7% o aelodau'n credu bod y rhaglen waith yn cael ei harwain gan aelodau, gwelliant enfawr o 68.4% yn 2022-23 a 41% yn 2021-22
- Mae canran fwy o aelodau bellach yn credu bod pwyllgorau craffu yn cyflawni eu rôl wrth ddwyn y Gweithgor i gyfrif gyda gostyngiad yn y ganran yn teimlo nad ydyn nhw'n 21.4%, i lawr o 29.4% yn 2022-23
- Mae 92.8% o aelodau'n teimlo bod pwyllgorau craffu yn gwneud argymhellion cadarn y rhan fwyaf o'r amser
- Ymatebodd 85.7% o'r aelodau eu bod yn fodlon â'r ymatebion gan yr Aelod Gweithredol, i fyny yn sylweddol o 57.9% yn 2022-23
- Ymatebodd 64.2% o'r aelodau bod y cyhoedd yn cymryd rhan ddigonol yn y broses graffu, i fyny yn sylweddol o 35% yn 2022-23

Meysydd ar gyfer mwy o sylw yn 2024/25

- Ymatebodd 50% o'r aelodau eu bod yn teimlo bod cyfyngiadau ar graffu effeithiol. Ymhlith y pwyntiau a gyfeiriwyd roedd: adnoddau, cyfyngiadau amser, gwybodaeth aelodau, a phresenoldeb aelodau mewn cyfarfodydd cyn-agenda
- Mae sylwadau sy'n ategu ymatebion i'r arolwg yn dangos bod angen gwneud mwy i gynyddu gwybodaeth ac ymwybyddiaeth aelodau o waith pwyllgorau nad ydynt yn aelod ohonynt

Bydd cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu er mwyn mynd i'r afael â chanfyddiadau'r arolwg a bydd yn cael ei adolygu'n rheolaidd a'i ddatblygu mewn ymgynghoriad â Chadeiryddion y pwyllgorau craffu, yn y Cyfarfodydd Anffurfiol i Gadeiryddion.

Cynllun Sirol Cyngor Torfaen

Mae'r Cynllun Sirol yn tynnu sylw at uchelgeisiau'r Cyngor o 2022 i 2027. Mae hefyd yn nodi gweithgareddau cyflawni allweddol am bob blwyddyn a fydd yn helpu timau a gwasanaethau i gyflawni'r uchelgeisiau hynny.

Mae wedi cael ei ysbrydoli gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'i nod yw gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Torfaen.

Mae'n nodi pedair thema allweddol: lles, cysylltedd, cynaliadwyedd a diwylliant a threftadaeth sy'n sail i naw amcan llesiant blaenoriaeth allweddol.

Er nad yw craffu'n bwydo i mewn i unrhyw un o'r naw blaenoriaeth allweddol yn uniongyrchol, mae craffu effeithiol yn hanfodol i sicrhau bod y Gweithgor, Cyfarwyddwyr Strategol a meysydd gwasanaeth yn gwneud penderfyniadau cadarn, gan gyfrannu at ddatblygu cynlluniau a strategaethau cyflawni yn ogystal â monitro perfformiad meysydd gwasanaeth wrth gyflawni'r amcanion.

Cynllun Gweithredu ar gyfer Llywodraethiant a Gwelliant

Mae unrhyw argymhellion ar gyfer gwasanaeth penodol a wneir gan reolyddion allanol y Cyngor yn cael eu derbyn gan Bwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio'r Cyngor, a fydd yna'n cyfeirio'r mater i'w fonitro gan bwyllgor trosolwg a chraffu perthnasol y Cyngor. Cyflwynwyd proses atgyfeirio newydd yn 2021 er mwyn sicrhau cyfathrebu effeithiol rhwng y Pwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio a'r pwyllgorau craffu.

Mae pob pwyllgor trosolwg a chraffu yn adrodd yn ôl i Bwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio'r Cyngor yn flynyddol gyda diweddariad ar gynnydd yng nghyd-destun argymhellion a chynigion ar gyfer gwella a wneir gan ein rheolyddion allanol. Derbyniwyd y diweddariad cynnydd sy'n berthnasol i bob pwyllgor cyn y sesiynau rhagweld ym mis Gorffennaf 2023 ac adroddwyd ar argymhellion pob pwyllgor yn ôl i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym mis Hydref 2023.

Bydd adroddiad cynnydd 2023/24 yn cael ei baratoi ar gyfer pob atgyfeiriad ac yn cael ei adrodd yn ôl i'r pwyllgorau craffu perthnasol at ddibenion sicrwydd yng Ngorffennaf 2023. Os bydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu a / neu'r Pwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio yn amlygu unrhyw bryderon am y cynnydd a wnaed wrth fynd i'r afael â'r argymhellion a gytunwyd, bydd adroddiad yn cael ei baratoi i'w ystyried gan y Cabinet.

Llunio Argymhelliaid

Yn ystod 2023/24 rhoddodd Pwyllgor TaCh Cymunedau Iachach a'r Pwyllgor TaCh Adnoddau Trawsbynciol a Busnes dros ar broses ddiwygiedig o lunio argymhellion gyda'r Aelod Gweithredol a'r swyddogion adrodd oedd dal yn bresennol. Er bod yr aelodau wedi nodi, trwy adborth, y byddent yn ffafrio cadw'r cyfle i grynhoi argymhellion ar ddiwedd y cyfarfod unwaith yr oedd yr Aelod Gweithredol a'r swyddogion wedi gadael, maent yn dal i gytuno bod y broses wedi gweithio'n dda, wrth gynnig argymhellion mwy effeithiol.

Diweddariad Blynyddol ar Argymhellion

Mae pob pwyllgor craffu'n cymryd adroddiad blynyddol i asesu cynnydd yn erbyn gweithredu argymhellion a dderbyniwyd neu'r rhai a nodwyd i'w hystyried ymhellach yn ogystal â myfyrio ar yr effaith y mae eu gweithgaredd craffu wedi'i chael.

Er mwyn sicrhau bod effaith craffu yn cael ei werthuso'n briodol ac nad yw argymhellion yn cael eu derbyn yn unig, ond y gweithredir arnynt, cynhyrchir crynodeb o gynnydd gan feysydd gwasanaeth, yn erbyn pob eitem graffu; gan gynnwys diweddariad cynnydd ar gyfer pob argymhelliad a dderbyniwyd yn flaenorol neu oedd i'w hystyried ac archwilio beth oedd effaith symud ymlaen â'r argymhellion).

Cafodd yr adroddiadau diweddarau ar gyfer pob pwyllgor eu hystyried ym mis Gorffennaf 2024 a gellir eu gweld ar y dudalen agenda ar gyfer y pwyllgor perthnasol.

Effaith Craffu

Mae'n bwysig gwybod bod gwaith ac ymdrechion aelodau craffu yn cael effaith gadarnhaol, yn gwneud gwahaniaeth ac yn ychwanegu gwerth. Yn hyn o beth, mae'r pwyllgorau i gyd yn parhau i fonitro effeithiau eu hargymhellion. Mae hyn yn sicrhau bod argymhellion craffu yn cael eu gwerthuso'n briodol i wella effeithiolrwydd y swyddogaeth, gan gynnwys adolygu unrhyw waith dilynol yn erbyn y camau gweithredu arfaethedig ac edrych ar ganlyniadau.

Mae'n rhaid i bob eitem posibl ar gyfer gweithgaredd craffu gael ei gyflwyno mewn templed gweledigaeth, sy'n cynnwys adran ar yr effaith a fwriedir o graffu eitem benodol. Mae'r rhain yn cynnwys effeithiau fel monitro perfformiad, magu hyder, a / neu ddatblygu polisi / adolygiad polisi. Pwysleisir i'r aelodau yn ystod sesiynau creu gweledigaeth mai eitemau a fydd yn cael effaith, a hynny'n unig, y dylid eu dewis ar gyfer gweithgaredd craffu trwy gydol y flwyddyn. Pan fydd y pwyllgor yn derbyn yr adroddiad diweddariad ar argymhellion ar ddiwedd y flwyddyn graffu, gall aelodau fynd ati i wneud asesiad o ran p'un ai oedd gweithgaredd i graffu ar eitem wedi cyflawni'r effaith a fwriadwyd fel y'i nodwyd wrth greu'r weledigaeth.

Ymgwymerir â phob pwyllgor craffu a'u gweithgaredd craffu unigol gyda'r bwriad o gael effaith, serch hynny gall yr effaith honno gynnwys amrywiaeth o bethau i'w cyflenwi, gan ddibynnu ar y mater dan sylw. Mae enghreifftiau o feysydd penodol lle mae craffu wedi cael effaith dros y flwyddyn ddiwethaf wedi'u nodi ar y dudalen ganlynol.

Dyma enghreifftiau o feysydd penodol lle mae craffu wedi cael effaith dros y flwyddyn ddiwethaf:

Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus – Canolfan Arloesi Springboard

Llywiodd argymhellion tri chyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau Llewyrchus hyd at fis Hydref 2023, gan adolygu'r achos busnes drafft a chanfyddiadau adroddiad Oxford Innovation ddatblygiad yr Achos Busnes Llawn terfynol, a gyflwynwyd i'r Cabinet ei gymeradwyo ym mis Ionawr 2024.

EFFAITH

Pwyllgor TaCh Addysg Presenoldeb & Gwaharddiadau

Cymeradwyodd y pwyllgor y dull gweithredu a'r camau oedd yn cael eu cymryd i wella presenoldeb disgyblion a lleihau gwaharddiadau, tra'n cynnig argymhellion i gryfhau'r dull gweithredu, o ran hyfforddiant a datblygiad a rhannu arfer gorau.

Pwyllgor TaCh Cymunedau Iachach Ail-alluogi Integredig

Cynorthwyodd gweithgarwch craffu gydag eglurder ar bwrpas trawsnewid i system Ailalluogi Integredig a rhoddodd argymhellion ar sut i sicrhau bod y data perfformiad yn cael ei weld ochr yn ochr â storïau/astudiaethau achos defnyddwyr gwasanaeth i werthuso effaith y newidiadau i unigolion a'r Cyngor dros amser o ran hyrwyddo annibyniaeth, cymryd risgiau cadarnhaol a galluogi pobl i fyw'r bywyd y maent yn ei ddewis.

Adnoddau a Materion Trawsbynciol Adroddiad Blynyddol Argyfwng Hinsawdd a Natur Cyngor Torfaen 2022-2023

Wrth graffu ar Adroddiad Blynyddol Argyfwng Hinsawdd a Natur, asesodd yr aelodau berfformiad y Cyngor wrth gyflawni'r amcanion a fwriadwyd, a arweiniodd at gynnig argymhellion i feithrin capasiti a chyflymu cynnydd ffrydiau gwaith ANaH

Pwyllgor Cymunedau Glanach O&S Rheoli Perygl Llifogydd

Tynnodd craffu ar y Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol ddrafft ddiddordeb a sylw, ac roedd y pwyllgor yn ei chael yn ddefnyddiol iawn gallu tynnu ar bwyntiau a godwyd gan y cyhoedd wrth fwrw ymlaen â'r broses graffu. Cafodd y pwyntiau a amlygwyd gan y pwyllgor eu derbyn i raddau helaeth ac llywion nhw'r ddogfen derfynol a gymeradwywyd wedyn gan y Cabinet a Llywodraeth Cymru.

Hyfforddiant

Mae hyfforddiant yn cynnig cyfle i aelodau ddatblygu eu sgiliau a dod yn fwy effeithiol yn eu rolau. Cynigiwyd amrywiaeth o gynlluniau hyfforddi i'r aelodau yn 2023-24 i helpu i ddatblygu eu sgiliau wrth gwestiynu a deall data, a arweiniodd at graffu mwy penodol ac effeithiol.

20^{fed} Mehefin 2023 – Hyfforddiant Cadeiryddion

Rhoddodd CLILC hyfforddiant pwrpasol i'r 5 Cadeirydd craffu. Roedd gweithdy rhyngweithiol yn cwmpasu'r sgiliau allweddol sydd eu hangen i gadeirio cyfarfodydd yn effeithiol. Roedd y gweithdy yn darparu ar gyfer anghenion arbenigol cadeiryddion pwyllgorau trosolwg a chraffu.

21^{ain} Mehefin 2023 a 4^{ydd} Gorffennaf 2023 – Hyfforddiant Sgiliau Cwestiynu

Darparodd CLILC hyfforddiant mewn 2 sesiwn gweithdy gan dynnu sylw cynghorwyr bod cwestiynu effeithiol mewn craffu nid yn unig yn ymwneud â thechnegau holi - mae hefyd yn ymwneud â pharatoi, prosesau a gwaith tîm. Gall cwestiynau syml fod y rhai mwyaf effeithiol ar adegau, ac nid oes angen i gynghorwyr fod yn arbenigwr mewn pwnc i ofyn cwestiynau da neu gael y wybodaeth y mae'r cyhoedd yn poeni amdani.

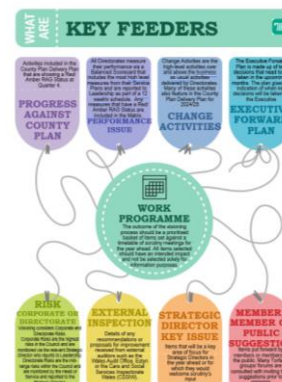
20^{fed} a 27^{ain} Medi 2023 – Data 101 Cyflwyniad i Ddeall a Defnyddio Data

Cyflwynodd Data Cymru 2 sesiwn o hyfforddiant gan gynnig arweiniad ymarferol i helpu aelodau i feithrin sgiliau a hyder wrth ddeall a defnyddio data. Roedd y cwrs yn ymdrin â'r gwahanol fathau o ddata a sut i ddod o hyd iddo. Cafodd yr aelodau eu tywys drwy gyfres o gwestiynau a luniwyd i helpu i sicrhau eu bod yn deall y data y maent yn gweithio gydag ef. Dilyniwyd hyn gan rai technegau i helpu i droi data yn wybodaeth.

Bwletinau misol

Mae pob aelod craffu bellach yn derbyn bwletinau un dudalen misol sy'n ymdrin ag amrywiaeth o faterion craffu pwrpasol. Mae nifer o'r bwletinau yn darparu deunyddiau hyfforddi megis datblygu technegau holi da, cwestiynu ariannol, cwestiynu perfformiad, gwneud argymhellion effeithiol ac ati...

Datblygwyd bwletinau un dudalen yn nodi'r broses weledigaeth ac yn tynnu sylw at bob porthydd allweddol a'i berthnasedd i'r broses graffu. E-bostiwyd y rhain at yr holl aelodau craffu cyn dechrau sesiynau gweledigaethu, gan gynorthwyo dealltwriaeth a hyrwyddo dewis eitemau / rhaglenni gwaith effeithiol.

Atgoffir yr Aelodau, os oes ganddynt unrhyw anghenion neu awgrymiadau hyfforddiant, i gysylltu â'r Tîm Cymorth Craffu a fydd yn nodi ac yn trefnu cyfleoedd addas

CYMUNEDAU IACHACH

Y Cyng. Janet Jones
Cadeirydd
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Lucy Williams
7/7 Cyfarfod

Y Cyng. Rose Seabourne
5/7 Cyfarfod

Y Cyng. David Williams
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Jayne Watkins
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Steve Evans
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Catherine Bonera
5/7 Cyfarfod

Y Cyng. Alfie Best
2/7 Cyfarfod

Y Cyng. Lynda Clarkson
7/7 Cyfarfod

**Cyfartaledd
presenoldeb
Aelodau = 79%**

Cyfarfodydd Craffu 2023-24

Nifer yr Argymhellion a wnaed

39

Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd

77% (n.30)

Nifer yr argymhellion a nodwyd er mwyn eu hystyried

15% (n.6)

Nifer yr argymhellion a wrthodwyd

8% (n.3)

25 Mai 2023

[Strategaeth Lles Cymunedol - Drafft](#)

9 Tachwedd 2023

[Ailalluogi Integredig](#)

18 Ionawr 2024

[Drws ffrynt i ofal cymdeithasol oedolion](#)

18^{fed} Ebrill 2024

[Argaeledd a Digonolrwydd Lleoliad](#)

5^{ed} Gorffennaf 2023

[Diweddariad Blynyddol ar Argymhellion a Chyfeiriadau SAC](#)

14 Medi 2023

[Mentrau Cymdeithasol](#)

29 Chwefror 2024

[Amddiffyn Plant / Adolygiad Cyflym AGC](#)

DATGANIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDD

Eleni roedd gan y pwyllgor rai eitemau heriol i graffu arnynt gan gynnwys Mentrau Cymdeithasol, Ail-alluogi Integredig, Drws Blaen i Wasanaethau Cymdeithasol i Oedolion, Diogelu Plant/Adolygiad Cyflym AGC a Digonolrwydd ac Argaeledd Lleoliad.

Roedd pob un yn bynciau emosiynol iawn ac fel pwyllgor gofynnon ni gwestiynau heriol i'r holl swyddogion y buom yn craffu ar eu hadroddiadau. Mae llawer o'r argymhellion a wnaed wedi'u derbyn ac mae rhai atgyfeiriadau wedi'u gwneud ar gyfer seminarau aelodau yn y dyfodol.

Ar ran y pwyllgor, hoffwn ddiolch i'r holl wahoddedigion, rhanddeiliaid, defnyddwyr gwasanaeth a chynrychiolwyr partner a gyfrannodd at ein gweithgarwch craffu. Mae cynnal ymweliadau a siarad â phobl sy'n derbyn ein gwasanaethau, yn cyfoethogi ein gwybodaeth a'n gweithgarwch craffu.

Hoffwn ddiolch hefyd i'r holl swyddogion a fynychodd ein cyfarfodydd, ein tîm craffu, a'r holl aelodau am eu cefnogaeth yn ystod y flwyddyn.

Y Cyngorydd Janet Jones
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a
Chraffu Cymunedau Iachach

ADDYSG

Y Cyng. Rose Seabourne
Cadeirydd
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Lucy Williams
5/7 Cyfarfod

Y Cyng. Janet Jones
6/7 Cyfarfod

Y Cyng. Liam Cowles
4/7 Cyfarfod

Y Cyng. Jayne Watkins
7/7 Cyfarfod

Y Cyng. Caroline Price
4/7 Cyfarfod

Y Cyng. Chris Tew
1/7 Cyfarfod

Y Cyng. Alfie Best
3/7 Cyfarfod

Y Cyng. Colette Thomas
7/7 Cyfarfod

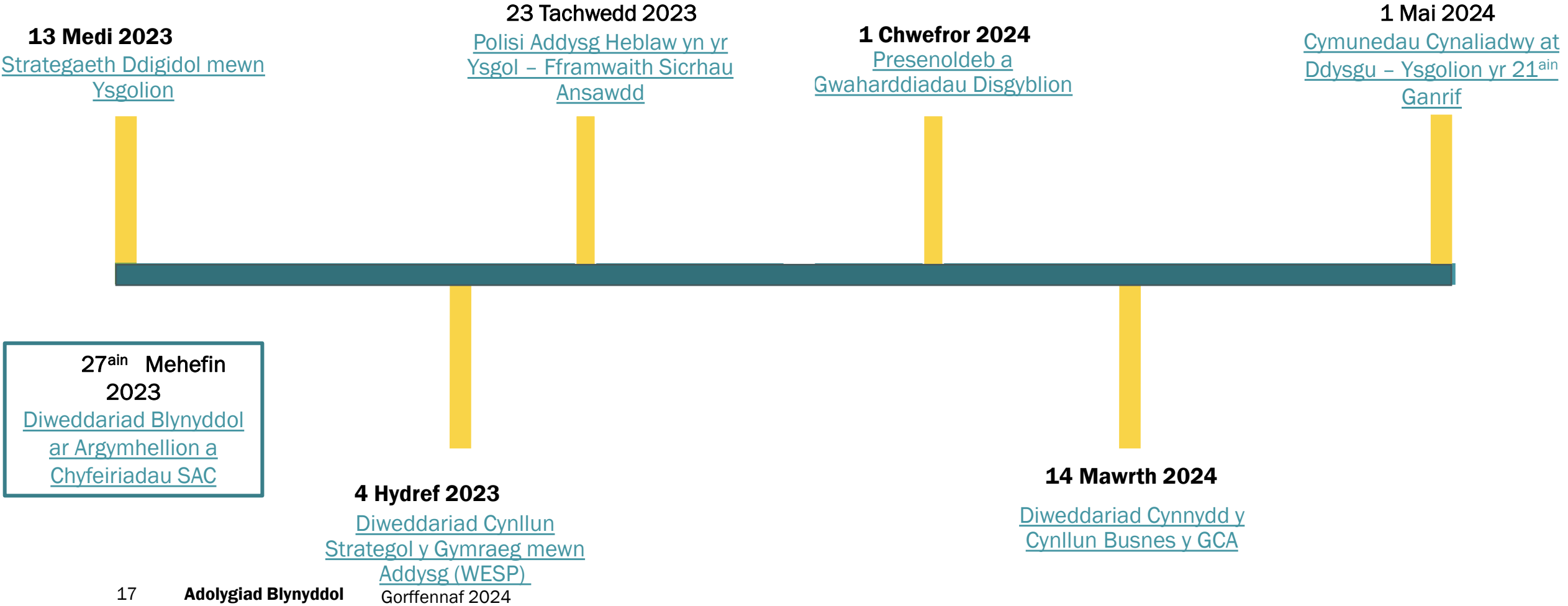
Cyfartaledd presenoldeb
Aelodau = 68%

Aelod Cyfetholedig – Rhiant-lywodraethwr cyfrwng Cymraeg

Victoria Horlor

Cyfarfodydd Craffu 2023-24

Nifer yr Argymhellion a wnaed	37
Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd	89% (n.33)
Nifer yr argymhellion a nodwyd er mwyn eu hystyried	8% (n.3)
Nifer yr argymhellion a wrthodwyd	3% (n.1)

DATGANIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDD

Rwy'n falch o gyflwyno adroddiad blynyddol y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Addysg ar gyfer y flwyddyn ddinesig 2023-2024. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae ein pwyllgor wedi gweithio'n ddyfal tuag at wella'r dirwedd addysgol yn ein cymuned, mynd i'r afael ag eitemau agenda allweddol, a meithrin cydweithio ymhlith rhanddeiliaid.

Mae mater Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth i'n pwyllgor. Rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran sicrhau bod plant ag ADY yn cael y gefnogaeth a'r adnoddau sydd eu hangen arnynt i ffynnu mewn lleoliadau addysgol. Trwy drafodaethau ac ymgynghoriadau trylwyr gyda rhanddeiliaid amrywiol, gan gynnwys staff, disgyblion, rhieni a llywodraethwyr, rydym wedi datblygu strategaethau sydd â'r nod o wella cynhwysiant a mynediad amrywiol at addysg i bob dysgwr.

Mae ein pwyllgor wedi ymgysylltu'n weithredol â'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA), gan geisio cysoni ein hamcanion â nodau cyffredinol rhagoriaeth addysgol a chyflawniad disgyblion. Trwy graffu ar Gynllun Busnes y GCA a rhoi adborth gwerthfawr, rydym wedi cyfrannu at wella gwasanaethau a chanlyniadau addysgol ar draws Torfaen.

Mewn byd cynyddol ddigidol, mae ein pwyllgor yn cydnabod pwysigrwydd integreiddio technoleg mewn addysg yn effeithiol. Rydym wedi adolygu a mireinio'r Strategaeth Ddigidol o fewn Ysgolion i sicrhau ei bod yn cyd-fynd ag anghenion esblygol myfyrwyr ac addysgwyr. Trwy hyrwyddo llythrennedd digidol a mynediad at dechnoleg, ein nod yw arfogi ein dysgwyr â'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer llwyddiant yn yr 21ain ganrif.

Mae cadw a hyrwyddo'r Gymraeg yn rhan annatod o'n treftadaeth ddiwylliannol a'n hunaniaeth. Mae ein pwyllgor wedi bod yn rhan weithredol o lunio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, gan bwysleisio pwysigrwydd dwyieithrwydd a sicrhau bod darpariaeth Gymraeg yn parhau i fod yn gadarn o fewn ein sefydliadau addysgol.

Mae buddsoddi yn seilwaith ein hysgolion yn hanfodol ar gyfer creu amgylcheddau dysgu ffafriol a meithrin cymunedau cynaliadwy. Wrth ystyried Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu (Ysgolion yr 21ain Ganrif) mae ein pwyllgor wedi eiriol dros gynnal ac ailadeiladu ysgolion yr 21ain ganrif, gan flaenoriaethu prosiectau sy'n gwella diogelwch, hygrychedd ac ymarferoldeb. Trwy gydweithio â rhanddeiliaid perthnasol, mae gennym gynlluniau datblygedig sydd â'r nod o foderneiddio ein cyfleusterau addysgol.

O ran Presenoldeb a Gwaharddiadau Disgyblion, cymeradwyodd y committee y dull gweithredu a'r camau a gymerwyd i wella presenoldeb a lleihau gwaharddiadau, tra'n cynnig argymhellion ynghylch hyfforddi a datblygiad a rhannu arfer gorau.

Trwy gydol y flwyddyn, mae ein pwyllgor wedi cynnal ymweliadau ysgol i gael cipolwg uniongyrchol ar yr heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu ein sefydliadau addysgol. Mae'r ymweliadau hyn wedi ein galluogi i ymgysylltu'n uniongyrchol â disgyblion, athrawon ac arweinwyr ysgolion, gan feithrin deialog ystyrlon a llywio ein proses gwneud penderfyniadau.

Gan edrych ymlaen at 2024-2025, bydd ein pwyllgor yn nodi ei raglen waith yn ystod sesiwn weledigaeth mis Gorffennaf, ac edrychwn ymlaen at barhau i gefnogi a herio fel ffrind beirniadol. Ein nod hefyd yw cryfhau partneriaethau, yn enwedig gyda llais pobl ifanc, ond hefyd gyda rhieni, llywodraethwyr, staff ac aelodau'r cyhoedd, gan feithrin dull cydweithredol o lywodraethu addysg.

I gloi, hoffwn ddiolch yn ddiffuant i holl aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Addysg am eu hymroddiad, eu harbenigedd a'u cyfraniadau drwy gydol y flwyddyn. Hoffwn hefyd ddiolch i'r staff, disgyblion, rhieni, llywodraethwyr ac aelodau'r cyhoedd am eu mewnbwn a'u hymgysylltiad gwerthfawr gyda'r eitemau ar ein hagenda. Gyda'n gilydd, byddwn yn parhau i ymdrechu tuag at ragoriaeth mewn addysg a datblygiad cyfannol ein cymuned.

Y Cynghorydd Rosemarie Seabourne
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Addysg

CYMUNEDAU FFYNIANNUS

Y Cyng. Mark Jones
Cadeirydd
6/6 Cyfarfod

Y Cyng. Liam Cowles
5/6 Cyfarfod

Y Cyng. Caroline Price
3/6 Cyfarfod

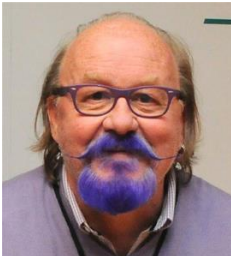
Y Cyng. Nathan Yeowell
3/6 Cyfarfod

Y Cyng. Karl Gauden
5/6 Cyfarfod

Y Cyng. Nick Byrne
2/6 Cyfarfod

Y Cyng. Nick Horler
6/6 Cyfarfod

Y Cyng. Nick Simons
2/6 Cyfarfod

Y Cyng. Sue Malson
0/6 Cyfarfod

**Cyfartaledd
presenoldeb
Aelodau = 59%**

Cyfarfodydd Craffu 2023-24

11 Gorffennaf 2023
[Diweddariad Blynyddol
ar Argymhellion a
Chyfeiriadau SAC](#)

30 Tachwedd 2023
[Rhaglen Treftadaeth Treflun](#)

12 Hydref 2023
[Ecosystem Arloesi
Springboard](#)

8 Chwefror 2024
[Cyswllt Busnes Torfaen](#)

21 Mawrth 2024
[Cynnig Masnachol Dysgu
Cymunedol Oedolion](#)

9 Mai 2024
[Paratoi'r Cyngor ar gyfer
cydymffurfio â'r
Ddyletswydd Trais Difrifol](#)

Nifer yr Argymhellion a wnaed	15
Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd	87% (13)
Nifer yr argymhellion a nodwyd er mwyn eu hystyried	13% (2)
Nifer yr argymhellion a wrthodwyd	0

ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDD

Mae wedi bod yn ffrainc fawr cael cadeirio'r Pwyllgor TaCH Cymunedau Llewyrchus dros y 12 mis diwethaf. Roeddwn yn ffodus o gael croestoriad da iawn o aelodau brwdfrydig fel pwyllgor ac rwy'n diolch yn fawr iddynt am eu presenoldeb a'u mewnbwn gwerthfawr. Hefyd, diolch enfawr i'r tîm craffu am drefnu a rhoi popeth at ei gilydd gystal.

12 Hydref 2023 - Ecosystem Arloesi Springboard.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor adolygu'r opsiynau ar gyfer Springboard yn dilyn comisiwn gan Oxford Innovation. Roedd y Pwyllgor Cymunedau Ffyniannus yn fodlon bod yr argymhellion a nodwyd yn yr achos busnes yn cefnogi'r canlyniad a fwriadwyd a bydd yn cyflwyno trawsnewidiad arfaethedig Springboard a'r Ganolfan Arloesi.

30^{ain} Tachwedd 2023 - Rhaglen Treftadaeth Treflun.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor adolygu perfformiad y ddarpariaeth RhTT ym Mlaenafon. Canmolodd y pwyllgor y tîm am lefel y gwaith a oedd wedi cael ei fuddsoddi i ddarparu RhTT Blaenafon a'r gwelliannau gweladwy i adeiladau ar Broad Street. Roedd yr aelodau'n arbennig o falch o'r gweithgareddau cymunedol, ac angerdd ac egni rheolwr y RhTT, a phwysleisiodd yr aelodau bwysigrwydd cynnal gwaddol y gwaith cymunedol.

8^{fed} Chwefror 2024 - Cyswllt Busnes Torfaen.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor a yw'r gweithgaredd a'r cyfeiriad mae CBT wedi eu dilyn dros eu cyfnod datblygu yn briodol wrth barhau i flwyddyn 2 y gweithrediad. Penderfynodd Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus fod y gweithgaredd a'r cyfeiriad a gymerwyd gan CBT dros ei gyfnod datblygu yn briodol i barhau ym mlwyddyn 2 y llawdriniaeth ond gyda rhai argymhellion.

21^{ain} Mawrth 2024 - Adult Community Learning.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor benderfynu a ydynt yn fodlon â pherfformiad cynnig masnachol hyfforddiant cymunedol i oedolion, gan gynnwys y cyrsiau hynny sydd yn eu blwyddyn gyntaf. Penderfynodd y Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus eu bod yn fodlon iawn â pherfformiad y cynnig Hyfforddiant Cymunedol i Oedolion, gan gynnwys y cyrsiau hynny sydd yn eu blwyddyn gyntaf.

9^{fed} Mai 2024 - Dyletswydd Atal Trais Difrifol.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor benderfynu a yw'r Cyngor yn bodloni gofynion statudol y Ddyletswydd Atal Trais Difrifol (Deddf yr Heddlu, Trosedd, Dedfrydu a'r Llysoedd 2022). Penderfynodd y Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus eu bod yn fodlon ei fod yn bodloni gofynion statudol y Ddyletswydd Atal Trais Difrifol (Deddf yr Heddlu, Trosedd, Dedfrydu a'r Llysoedd 2022). Gwnaeth y Pwyllgor rai argymhellion i gryfhau'r gweithgaredd hwn.

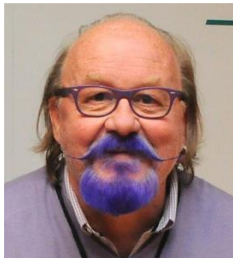
Unwaith eto, diolch yn fawr am roi cyfle i mi gadeirio'r pwyllgor hwn a boed i'r gwaith da barhau.
Diolch.

Y Cynghorydd Mark Jones
Cadeirydd Pwyllgor TaCh Cymunedau Llewyrchus

CYMUNEDAU GLANACH

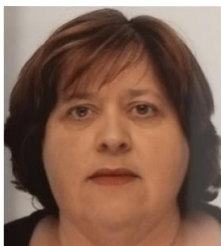
Y Cyng. David Williams
Cadeirydd
5/5 Cyfarfod

Y Cyng. Nick Horler
5/5 Cyfarfod

Y Cyng. Steve Evans
4/5 Cyfarfod

Y Cyng. Elizabeth Haynes
4/5 Cyfarfod

Y Cyng. Gaynor James
0/5 Cyfarfod

Y Cyng. Lynda Clarkson
5/5 Cyfarfod

Y Cyng. Jason O'Connell
2/5 Cyfarfod

Y Cyng. Stuart Ashley
4/5 Cyfarfod

Y Cyng. Norma Parrish
5/5 Cyfarfod

**Cyfartaledd
presenoldeb
Aelodau = 76%**

Cyfarfodydd Craffu 2023-24

6 Gorffennaf 2023
[Diweddariad Blynyddol
ar Argymhellion a
Chyfeiriadau SAC](#)

15 Tachwedd 2023
[Gwasanaethau
mynwentydd](#)

28 Medi 2023
[Rheoli chwyn](#)

13 Rhagfyr 2023
[Rheoli Perygl Llifogydd](#)

7 Mawrth 2024
[Adolygiad o'r Gwasanaeth
Gorfodaeth](#)

Nifer yr Argymhellion a wnaed

Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd

Nifer yr argymhellion a nodwyd er mwyn
eu hystyried

Nifer yr argymhellion a wrthodwyd

45
67% (n.30)
27% (n.12)
6% (n.3)

ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDD

Adroddiad 2023/24 ar gyfer 2023/24 Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Glanach fydd yr olaf, wrth i strwythur pwyllgorau craffu newid ar gyfer 2024/25 – gyda Phwyllgor Trosolwg a Chraffu Economi a'r Amgylchedd newydd, ac aelodaeth newydd.

Bydd yn ddiddorol gweld a yw'r strwythurau newydd yn gweithio mor effeithiol â'r hen rai, yn enwedig gan fod y llynedd wedi bod yn un prysur ac amrywiol i aelodau'r Pwyllgor.

Roedd yn flwyddyn gyntaf fel Cadeirydd Pwyllgor Craffu i mi fel aelod newydd, a etholwyd ym mis Mai 2022, ac felly hoffwn gofnodi fy niolch a'm gwerthfawrogiad i aelodau eraill y Pwyllgor am eu cefnogaeth effeithiol a chadarn yn ystod y flwyddyn. Rwyf hefyd yn hynod ddiolchgar am y gefnogaeth gan swyddogion sy'n fy nghefnogi i ac yn cefnogi'r Pwyllgor cyfan. Mae aelodau'r pwyllgor yn eu tro wedi bod yn barod iawn i ofyn cwestiynau ac i ymchwilio i ystod eang o bynciau.

Mae hyn wedi cynnwys rheolaeth chwyn yn ystod mis Medi 2023, gan dynnu ar waith ymchwil a wnaed ac a gyflwynwyd i'n cydweithwyr yng Nghyngor Dinas Caerdydd. Roedd hwn hefyd yn bwnc a ddenodd gryn ddiddordeb cyhoeddus, gydag amrywiaeth eang o sylwadau'n cael eu derbyn. Cynhaliodd aelodau'r Pwyllgor eu hymchwil eu hunain i'r pwnc hwn hefyd, a chodwyd nifer dda o argymhellion i'r Aelod Cabinet a'r Adran berthnasol. Cydnabuwyd bod her wirioneddol o ran cydbwysu gofynion y cyhoedd am fannau agored, parciau a hawliau tramwy taclus a gynhelir yn dda ochr yn ochr â chefnogi bioamrywiaeth naturiol ac ymrwymiad y Cyngor tuag at symud i Sero-Net.

Yn y cyfarfod ym mis Tachwedd 2023, edrychodd y Pwyllgor ar reolaeth mynwentydd yn Nhorfaen, a oedd yn bwnc emosiynol iawn i lawer, gyda diddordeb cryf gan y cyhoedd. Roeddwn i'n ffodus i ymweld â'r pedair mynwent a gynhelir gan y Cyngor ym Mlaenafon, Panteg, Cwmbrân a Llwyncelyn gyda Geraint fel Swyddog Cefnogi'r Pwyllgor – gan gyfarfod â chyd-gynghorwyr yn yr ardaloedd hynny, aelodau'r cyhoedd, a staff y mynwentydd. Unwaith eto, gwnaeth y Pwyllgor amrywiaeth o argymhellion cadarnhaol ac adeiladol, ac roeddem yn falch o weld llawer o'r rhain yn cael eu gweithredu.

Gan barhau i ddilyn trywydd rhai 'pynciau llosg', ym mis Rhagfyr 2023 craffodd y Pwyllgor ar ddull drafft Rheoli Perygl Llifogydd Torfaen cyn i fersiwn derfynol fynd ymlaen i'r Cabinet ac i Lywodraeth Cymru. Roedd hwn yn bwnc arall a oedd yn tynnu diddordeb a sylw'r cyhoedd, a chafodd y Pwyllgor hi'n ddefnyddiol iawn gallu tynnu ar bwyntiau a fynegwyd gan y cyhoedd wrth fwrw ymlaen â'r broses graffu. Roedd yn braf unwaith eto fod pwyntiau a amlygwyd gan y Pwyllgor yn cael eu hystyried i raddau helaeth a'u bod yn goleuo'r ddogfen derfynol a gymeradwywyd wedyn gan y Cyngor yn ei chyfanrwydd.

Y pwnc olaf a ystyriwyd gan y Pwyllgor Craffu ym mis Mawrth 2024 oedd maes Gorfodi – gorfodaeth traffig, a gorfodaeth amgylcheddol. Mae'n deg dweud bod hwn yn bwnc arall o ddiddordeb cyhoeddus cryf - ac i holl aelodau'r Cyngor, o ystyried y niferoedd o ymholiadau sy'n gysylltiedig â pharcio y mae etholwyr yn eu codi. Gwnaed nifer fawr o argymhellion adeiladol, gan gefnogi datblygiad gwasanaeth a oedd â llawer o staff newydd - a pheirianwaith i aelodau drosglwyddo lluniau o faterion parcio i'r Tîm Gorfodi eu dilyn oedd un canlyniad positif a roddwyd ar waith erbyn hyn.

Mae gan y Pwyllgor un pwnc 'wedi ei ohirio' i'w godi ym mis Gorffennaf 2024, er mai hwn fydd Pwyllgor newydd Trosolwg a Chraffu'r Economi a'r Amgylchedd. Trefnwyd adolygiad yn wreiddiol o'r rhaglen ailgylchu 'Codi'r Gyfradd' ym mis Ebrill 2024. Teimlwyd wedyn bod angen mwy o amser i asesu effeithiau'n realistig, a thrafodwyd hyn ym Mwrdd Ailgylchu Strategol CBST - a oedd yn ddefnyddiol yn meddu ar nifer o Aelodau oedd hefyd yn rhan o'r Pwyllgor. Gosodwyd pwnc 'wrth gefn' o Reolaeth Mannau Gwyrdd yn lle hyn i'w graffu, cyn i arweinwyr yr Adran ofyn am graffu ar elfen benodol o Bolisi Ailgylchu i'r dyfodol, sef Polisi Gorfodi. Cefnogwyd hyn hefyd gan y Bwrdd Ailgylchu Strategol ac felly bydd yn cael ei drafod ar 18^{fed} Gorffennaf. Ar sawl ystyr, mae hyn yn enghraifft o sut mae'r broses Graffu ac aelodau'r Pwyllgor wedi dangos parodrwydd i fod yn hyblyg a chefnogi busnes ehangach y Cyngor, gan sicrhau bod craffu yn cael ei dargedu at bryd, ac ymhle, mae'r angen.

I gloi mae wedi bod yn flwyddyn olaf brysur i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Glanach, gyda llawer iawn o argymhellion adeiladol yn cael eu gwneud – ac fel y dengys adroddiad trosolwg ehangach y Pwyllgor Craffu – mae mwyafrif y rhain wedi cael eu derbyn. Hoffwn ddiolch i'r holl aelodau hynny o'r cyhoedd a roddodd o'u hamser i gyflwyno sylwadau a phryderon am bynciau craffu – gwerthfawrogwyd y rhain yn fawr ac roedd o fudd mawr i'r broses graffu. Yn olaf, hoffwn ddiolch i'r holl swyddogion hynny sydd wedi cyfrannu at y Pwyllgor a chyflwyno adroddiadau iddo. Gall hyn fod yn dasg frawychus, ac i lawer o Swyddogion dyma oedd eu profiad cyntaf o'r broses graffu a'r ymgysylltu ag Aelodau. Gobeithio eu bod yn ei gael yn brofiad defnyddiol (ac nid yn frawychus!) ac fe wnaethant gynhyrchu adroddiadau ac ymatebion rhagorol i gwestiynau a godwyd.

Y Cynghorydd David Williams

Cadeirydd Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Glanach

Adnoddau a Materion Trawsbynciol

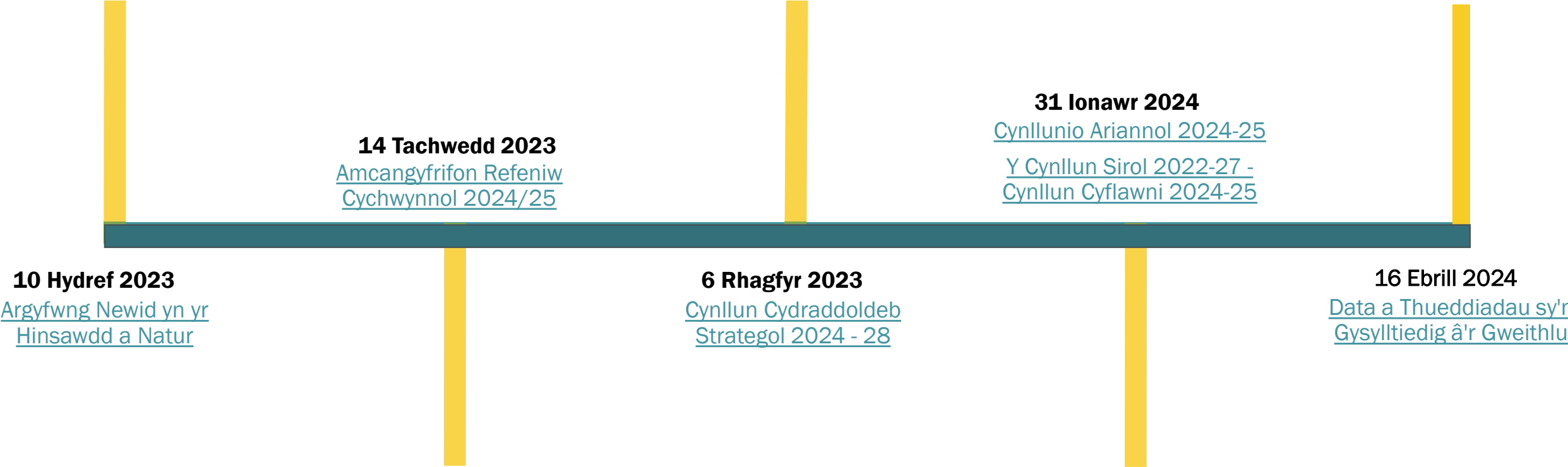
Y Cynghorydd Stuart Ashley (Cadeirydd)	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Alfie Best	(2/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Catherine Bonera	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Ron Burnett	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Nick Byrne	(2/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Lynda Clarkson	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Liam Cowles	(1/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Giles Davies	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Steven Evans	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Karl Gauden	(2/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Elizabeth Haynes	(3/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Nick Horler	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Jon Horlor	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Gaynor James	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Jon James	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Janet Jones	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Peter Jones	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Sue Malson	(1/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Rosemary Matthews	(0/5 cyfarfod)

Y Cynghorydd Jason O'Connell	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Norma Parrish	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Caroline Price	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Rose Seabourne	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Nicholas Simons	(1/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Alan Slade	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Chris Tew	(0/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Colette Thomas	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd David Thomas	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Jayne Watkins	(4/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd David Williams	(5/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Lucy Williams	(3/5 cyfarfod)
Y Cynghorydd Nathan Yeowell	(3/5 cyfarfod)

**Cyfartaledd
presenoldeb
Aelodau = 58%**

Cyfarfodydd Craffu 2023-24

Nifer yr Argymhellion a wnaed	23
Nifer yr argymhellion a dderbyniwyd	87% (n.20)
Nifer yr argymhellion a nodwyd er mwyn eu hystyried	13% (n.3)
Nifer yr argymhellion a wrthodwyd	0

ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CADEIRYDD

Mae wedi bod yn anrhydedd i Gadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Trawsbynciol Adnoddau a Busnes yn ystod y flwyddyn graffu ddiwethaf a hoffwn ddiolch i'r aelodaeth am eu presenoldeb a'u cyfraniadau yn yr holl gyfarfodydd a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae'r pwyllgor yn canolbwyntio ar gadw trosolwg gweithredol ar bob mater sy'n cael effaith ar draws y Cyngor cyfan. Yn ystod blwyddyn graffu 2023/24, mae'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Trawsbynciol Adnoddau a Busnes wedi ymdrin â 6 phwnc yn ein rhaglen waith. Hoffwn ddiolch hefyd i'r holl swyddogion a gymerodd ran, am yr ymdrech a'r gwaith a wnaed i baratoi ar gyfer ac yn ystod y cyfarfodydd.

Fel y nodwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, mae'r pwyllgor wedi craffu ar Adroddiad Blynyddol Argyfwng Hinsawdd a Natur Cyngor Torfaen 2022-2023, Amcangyfrifon Refeniw Cychwynnol 2024/25, Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2024-2028, Cynllunio Ariannol 2024/25, Y Cynllun Sirol 2022-27: Cynllun Cyflawni 2024-25 a Data a Thueddiadau sy'n Gysylltiedig â'r Gweithlu.

Yn y cyfarfod cyntaf ym mis Hydref 2023, rhoddwyd diweddariad i'r aelodau ar y gwaith a wnaed i gyflawni'r camau a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu ar yr Argyfwng Hinsawdd a Natur, a gymeradwywyd gan y Cabinet ym mis Mawrth 2022. Mae hwn yn fater sy'n agos iawn at fy nghalon! Roedd yr Aelodau'n fodlon i'r graddau iddynt yr oedd y Cyngor wedi cyflawni'r amcanion yn ystod 2022-23; fodd bynnag, roedd hwn yn sesiwn graffu arbennig o weithgar, a arweiniodd at 11 argymhelliad i'r Aelodau Gweithredol a'r Cyfarwyddwyr Strategol eu hystyried.

Mae cyllideb flynyddol y Cyngor bob amser yn eitem y mae aelodau'n chwarae rhan allweddol yn y gwaith craffu ohoni, gydag Amcangyfrifon Refeniw Cychwynnol 2024/25 yn cael eu hystyried gan y pwyllgor ym mis Tachwedd 2023 a Chynllunio Ariannol 2024/25 ym mis Ionawr 2024, unwaith yr oedd CBST wedi derbyn setliad dros dro 2024/25 gan Lywodraeth Cymru ar 20^{fed} Rhagfyr 2023. Ar y cyfan, roedd y pwyllgor yn fodlon â sefyllfa'r gyllideb gan gynnwys mesurau lliniaru a gwnaeth argymhellion i'w hystyried cyn i'r gyllideb a gosod y dreth gyngor fynd gerbron y Cyngor llawn ar 27^{ain} Chwefror 2024. Rwy'n gwerthfawrogi ymrwymiad yr holl aelodau craffu, sydd wedi cymryd rhan yn y sgysiau anodd hyn i gefnogi'r cyngor i wario ei adnoddau cyfyngedig mor ddoeth â phosibl.

Yn ystod mis Rhagfyr 2023 ystyriodd y pwyllgor Gynllun Cydraddoldeb Strategol 2024-2028, ac roedd yr aelodau yn fodlon bod yr Amcanion Cydraddoldeb diwygiedig arfaethedig ar gyfer 2024-2028 yn mynd i'r afael ag ymrwymiad CBST i sicrhau mwy o gydraddoldeb fel cyflogwr ac ym mherfformiad pob agwedd ar ei fusnes.

Roedd craffu ar y Cynllun Sirol 2022-27: Cynllun Cyflawni 2024-25 yn ddarn arwyddocaol arall o waith a wnaed gan y pwyllgor ym mis Ionawr 2024, gyda gwahoddiad i'r aelodau wneud argymhellion i ddarparu cymorth pellach i'r cynllun cyflawni. Roedd yr Aelodau'n fodlon y byddai'r gweithgaredd allweddol a gynlluniwyd ar gyfer blwyddyn ariannol 2024-25 yn cyrraedd yr uchelgeisiau yn y Cynllun Sirol.

Yn ystod cyfarfod olaf y pwyllgor ym mis Ebrill 2024, rhoddwyd trosolwg i'r aelodau o rai o dueddiadau allweddol y gweithlu a'r camau a ymgorfforir yn Strategaeth y Gweithlu 2023-28 a gynlluniwyd neu a oedd wedi'u cyflawni ac oedd â'r bwriad o gael effaith gadarnhaol ar y tueddiadau hyn. Cymeradwyodd yr Aelodau swyddogion am y gwaith a oedd wedi'i wneud, oedd yn cael ei wneud, ac a gynlluniwyd.

Mae'r gwaith a wneir wrth gynhyrchu'r rhaglen hon yn cynrychioli cryn dipyn o ymdrech o ran amser ac adnoddau cyn iddi gyrraedd y pwyllgor. Adlewyrchir hyn yn yr adroddiadau manwl a dderbyniwyd gan y pwyllgor hwn, a hoffwn ddiolch i bawb sy'n rhan o'r broses.

Unwaith eto, credaf ein bod ni wedi profi ein bod yn ffrind beirniadol gwerthfawr, gan ddarparu cyfrwng cyfathrebu, her a syniadau newydd i'r rheiny yr ydym wedi gweithio â nhw. Wrth i mi edrych ymlaen at ddechrau fy rôl newydd fel Cadeirydd Pwyllgor Trosolwg a Chraffu yr Economi a'r Amgylchedd, rwy'n parhau i ganolbwyntio ar gyfrannu fel aelod o'r pwyllgor hwn a gweithio gydag aelodau i barhau â'r gwaith hwn yn y flwyddyn i ddod.

Y Cynghorydd Stuart Ashley
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Trawsbynciol Adnoddau a Busnes

DATBLYGIADAU YN Y DYFODOL

Yn ogystal ag ymwreiddio portffolios newydd y pwyllgor craffu, bydd y gweithgareddau canlynol yn cael eu dwyn ymlaen fel blaenoriaethau yn y flwyddyn i ddod...

Hunanasesiad Craffu

Cwblhau arolwg blynyddol o'r aelodau yn benodol ynglŷn â'r swyddogaeth graffu yn Nhorfaen, er mwyn sicrhau bod gwelliannau blwyddyn ar ôl blwyddynil'r broses graffu'n cael eu hadnabod a'u gweithredu.

Gweithredu arolwg blynyddol i swyddogion fyfyrion ar effeithiolrwydd prosesau craffu. Gobeithir y byddai cymryd rhan mewn arolwg blynyddol yn fwy na'r canlyniadau a geir ar hyn o bryd fesul cyfarfod.

Ymgysylltiad y Cyhoedd yn y Broses Graffu

Cryfhau ymgysylltiad cyhoeddus yn y broses graffu trwy edrych ar ffyrdd newydd ac arloesol o gynyddu ymwybyddiaeth gymunedol o ac ymgysylltiad â'r broses graffu.

Gweithredu Polisi Siarad Cyhoeddus mewn Cyfarfodydd Craffu, gan roi cyfle i aelodau'r cyhoedd roi tystiolaeth i'r pwyllgor, neu ofyn cwestiwn.

Cynnwys Fforwm Ieuenctid Torfaen mewn gweithgarwch craffu lle bo hynny'n briodol.

Llunio Argymhellion

Mwy o gyflwyniad o'r dull newydd o wneud argymhellion dros dro yn ystod cyfarfod (yn dibynnu ar addasrwydd yr eitem) gydag Aelodau Gweithredol a Swyddogion yn bresennol.

Monitro Perfformiad

Adeiladu prosesau monitro perfformiad cadarn yn y swyddogaeth graffu, drwy ymwreiddio gwybodaeth berthnasol am berfformiad yn yr adroddiad 'Eitem ar gyfer y Cyfarfod Nesaf' a chynnal adolygiad pob hanner blwyddyn o berfformiad.

Cynllun Gweithredu Arolwg Craffu Blynyddol

Mae'r holl weithgarwch craffu yn ceisio cael effaith a chanlyniad bwriadol. I fynd i'r afael â'r sylwadau a godwyd yn yr Arolwg Blynyddol o Aelodau ac i gyrraedd sefyllfa lle mae pob aelod yn teimlo bod gweithgarwch yn cyflawni allbynnau effeithiol, cynigir hyfforddiant ac arweiniad i'r aelodau i'w paratoi i gymryd ymagwedd fwy strategol at graffu, mireinio sgiliau wrth gwestiynu a llunio argymhellion

Monitro Craffu Rhanbarthol

Gyda BGC Gwent a Phrifddinas-Ranbarth Caerdydd yn gweithredu trefniadau craffu rhanbarthol, mae'n bwysig datblygu trefn adrodd briodol i hwyluso'r ffordd y mae ein cynrychiolwyr yn rhoi adborth i aelodau lleol am y deilliannau o'r pwyllgorau rhanbarthol.

Cynhyrchwyd gan y Tîm Cefnogaeth Craffu Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen Gorffennaf 2024

Mae gwybodaeth bellach am swyddogaeth drosolwg a chraffu'r Cyngor ar gael i'w gweld yn:

<https://www.torfaen.gov.uk/cy/CouncilDemocracy/DemocracyElections/Overview-and-Scrutiny/Overview-and-Scrutiny.aspx>

I gael rhagor o wybodaeth am drosolwg a chraffu, neu os hoffech gael y ddogfen hon mewn fformat arall, cysylltwch â:

Y Tîm Craffu

Ffôn: 01495 766337 E-bost: scrutiny@torfaen.gov.uk